

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และแนวทางการจัดการศึกษายังได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ ทั้งนี้การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาในทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาในสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดนั้น ต่อมาได้มีระเบียบคณะกรรมการการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2552 และระเบียบคณะกรรมการ ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการว่าด้วยการจัดการอาชีวศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2552 ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้คือกำหนดให้สถานศึกษาของรัฐและสถานศึกษาเอกชนที่จัดการอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาตามความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการตามประเภทความพิการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไขที่สถาบันการศึกษากำหนด และสถานศึกษาที่รับคนพิการเข้าศึกษาดังกล่าวมีสิทธิได้รับค่าเล่าเรียน ค่าบำรุง และค่าใช้จ่ายอื่นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามจำนวนที่ต้องเรียกเก็บจากนักศึกษาพิการ หากหน่วยงานไม่สามารถดำเนินการได้ ให้ส่งเรื่องขอรับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ทั้งนี้ไม่เกินอัตราและรายการที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553 : 3)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งรับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดการศึกษาแก่กลุ่มคนพิการที่มีความสามารถในการเรียนรู้ถึงระดับอุดมศึกษา และเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งในปีงบประมาณ 2548 จึงได้ดำเนินงานพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้มีศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ (Disability Support Services : DSS) เพื่อให้นักศึกษาพิการที่เข้ารับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาได้สามารถเข้าถึงระบบการศึกษาได้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสม และสามารถพึ่งพาตนเองได้ อยู่ในสังคมมหาวิทยาลัยอย่างมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยสามารถขอรับบริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก บริการความช่วยเหลืออื่นใด ตามความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเป็นรายบุคคลในสถาบันอุดมศึกษาที่รับนักศึกษาพิการเข้าเรียนให้เข้มแข็ง ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาพิการที่ได้รับความช่วยเหลือให้ศึกษาได้เต็มศักยภาพ จึงได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริการ นักศึกษาพิการขึ้น จำนวน 26 แห่ง จำแนกเป็นมหาวิทยาลัยรัฐ จำนวน 11 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล (วิทยาลัยราชสุดา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 14 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร และมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 2553 : 1)

ศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ คือ งานบริการสนับสนุนทางการศึกษาที่ช่วยให้นักศึกษาที่มีความพิการสามารถเข้าถึงระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยได้อย่างเท่าเทียมกับนักศึกษาทั่วไป โดยลดอุปสรรคซึ่งจำกัดโอกาสของนักศึกษาพิการ และจัดหาบริการสนับสนุน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อช่วยให้นักศึกษาพิการสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา ซึ่งบริการที่จัดให้นั้นจะต้องพิจารณาจากลักษณะเฉพาะของแต่ละความพิการและความต้องการจำเป็นของนักศึกษาเป็นรายบุคคล ทั้งนี้สถาบันการศึกษายังคงรักษาคุณภาพและ

มาตรฐานการจัดการศึกษาของหลักสูตร (อรอนงค์ สงเจริญ และธิดารัตน์ นงค์ทอง, 2548) การบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการมีบทบาทในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาที่มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และสมเหตุสมผล รวมถึงบริการต่างๆที่เกี่ยวข้องให้กับนักศึกษาพิการของมหาวิทยาลัย โดยบริการที่จัดให้ นั้นจะพิจารณาจากลักษณะเฉพาะของแต่ละ ความพิการและความต้องการจำเป็นของนักศึกษาเป็นรายบุคคลรวมทั้งปรึกษาหารือร่วมกับบุคลากรด้านการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา แก่นักศึกษาและช่วยนักศึกษาให้สามารถเข้าถึงโปรแกรมการศึกษา กิจกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่มหาวิทยาลัยมีอยู่รวมถึงให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหาร และนักวิชาการทางการศึกษาเกี่ยวกับการเอื้อให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงโปรแกรมการศึกษาหรือกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น เพื่อและจัดทำแผนงบประมาณ เพื่อสร้างหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยด้านสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดลอม รวมทั้งจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ และจัดทำแผนอัตราสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับคนพิการและการอยู่ร่วมกันให้กับชุมชนมหาวิทยาลัย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553 : 8)

จากการสำรวจเบื้องต้นของผู้วิจัยพบว่า สภาพการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา จากมหาวิทยาลัยใน 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ พบปัญหาด้านความขาดแคลนบุคลากร คือปัญหาที่สำคัญ เนื่องจากภายในศูนย์จะมีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ค่อนข้างจำกัดอีกทั้งยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางมาให้บริการแก่นักศึกษาซึ่งอาจจะปัญหาต่อเนื่องมาจากความจำกัดทางด้านงบประมาณเพราะว่างงบประมาณที่จัดสรรหาได้ใช้เป็นค่าดำเนินการเฉพาะภายในศูนย์แต่ยังหมายถึงการช่วยเหลือการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จะก่อประโยชน์แก่นักศึกษามากที่สุด และปัญหาอีกหนึ่งปัญหาที่มีความสำคัญแก่นักศึกษามากที่สุด คือ ปัญหาติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเนื่องจากว่านักศึกษาไม่สามารถบอกความต้องการของตนเองได้ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ให้บริการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความพิการจึงทำให้เกิดปัญหาและความขัดข้องในการให้บริการแก่นักศึกษา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เข้ารับการศึกษาในมหาวิทยาลัย ช่วยให้นักศึกษาที่มีความพิการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จทางการศึกษาได้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการให้บริการนักศึกษาพิการ ของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา จำนวน 25 แห่ง ปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งสิ้น 1,502 คน จำแนกเป็น เจ้าหน้าที่ 101 คน นักศึกษาพิการ 1,401 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาพิการ ของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2557 และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้จำแนกภาคได้กลุ่มตัวอย่างรวม 336 คน จำแนกเป็น เจ้าหน้าที่ 80 คน นักศึกษาพิการ 256 คน

ด้านตัวแปร

ด้านตัวแปรที่วิจัยครั้งนี้ คือ สภาพการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา 5 ด้าน ตามกรอบการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา คือ

1. การเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการของสถาบัน
2. การบริการให้คำปรึกษา
3. การจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล
4. การให้บริการด้านการจัดเทคโนโลยี สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา
5. การประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วมและเป็นเครือข่ายให้บริการกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุน นักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ พิจารณาความเหมาะสมของผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 8 คน ได้โดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย

1. หัวหน้าศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ 2 คน
2. บุคลากรประจำศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษา 2 คน
3. อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการเรียนร่วม 1 คน
4. เจ้าหน้าที่เทคโนโลยีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักศึกษาพิการ 2 คน
5. เจ้าหน้าที่ล่ามภาษามือ 1 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

แนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุน
นักศึกษาพิการในระดับอุดมศึกษา 5 ด้าน คือ

1. การเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการของสถาบัน
2. การบริการให้คำปรึกษา
3. การจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล
4. การให้บริการด้านการจัดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก และความ

ช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

5. การประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วมและเป็นเครือข่ายให้บริการกับ
สถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ

นิยามศัพท์เฉพาะ

สภาพการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษา
พิการในระดับอุดมศึกษา หมายถึง แนวทางหรือมาตรการต่างๆในการปฏิบัติของศูนย์บริการ
สนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระบบดูแลช่วยเหลือนักศึกษาพิการในระดับอุดมศึกษา

การให้บริการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ หมายถึง การช่วยให้
นักศึกษาพิการสามารถเข้าถึงระบบการเรียนการสอนของสถาบันได้อย่างเท่าเทียมกับนักศึกษา
ทั่วไปโดยทำอย่างสม่ำเสมอ ทำด้วยความเสมอภาค ทำอย่างต่อเนื่อง และมีความสะดวก โดย
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้กำหนดกรอบการดำเนินงานของศูนย์บริการ
สนับสนุนนักศึกษาพิการ ประกอบด้วยงาน 5 ด้านดังนี้

1. การเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการของสถาบัน หมายถึง การเป็นศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาพิการในมหาวิทยาลัย อาทิ ข้อมูลด้านจำนวนนักศึกษาพิการ ประเภทความพิการ หรือข้อมูลเบื้องต้นของนักศึกษาพิการ

2. การบริการให้คำปรึกษา หมายถึง การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลให้อาชนะอุปสรรคต่างๆ ที่มีต่อการพัฒนาบุคคล เพื่อให้บรรลุถึงการพัฒนาสูงสุดตามศักยภาพที่บุคคลนั้นมี การให้คำปรึกษาเป็นบทบาทที่จะช่วยสนับสนุนนักศึกษาพิการในเรื่องการปรับตัว และมีส่วนช่วยให้นักศึกษาพิการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดีในสถาบันการศึกษาได้โดยสะดวกขึ้น

3. การจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล หมายถึง แผนกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความจำเป็นและระดับความสามารถของนักศึกษาพิการ ซึ่งระบุถึงข้อมูลด้านการรับบริการของนักศึกษาพิการ ที่ต้องการขอรับบริการการช่วยเหลือสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล

4. การให้บริการด้านการจัดเทคโนโลยี สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา หมายถึง บริการที่ศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ได้จัดให้กับ นักศึกษาพิการ ในรูปแบบของสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา อาทิ ล่ามภาษามือ ผู้ช่วยจดคำบรรยาย เครื่องบันทึกเสียง ไม้เท้าขาว ปรีน/พิมพ์อักษรเบรลล์ บริการทางลาด คอมพิวเตอร์ บริการสอนเสริม เป็นต้น

5. การประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วมและเป็นเครือข่าย ให้บริการกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ หมายถึง ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาพิการเป็นการร่วมมือกันระหว่าง ศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ กับคณะ/คณาจารย์ ร่วมกันให้ความช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาพิการแต่ละคนให้สามารถใช้ความรู้ความสามารถในการเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ อีกทั้งยังเป็นเครือข่ายให้บริการสนับสนุนช่วยเหลือนักศึกษาพิการกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ

สถาบันอุดมศึกษา หมายถึง สถาบันที่เปิดรับนักศึกษาพิการ เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี และมีการดำเนินงานของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ โดยมีการดำเนินงานเพื่อให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ มีจำนวนรวมทั้งประเทศทั้งสิ้น 26 แห่ง

ศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ หมายถึง หน่วยงานที่ดำเนินการจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการในมหาวิทยาลัยและนักศึกษาที่มีความพิการสามารถเข้าถึงระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยได้อย่างเท่าเทียมกับนักศึกษาทั่วไป โดยจัดหาบริการสนับสนุน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อช่วยให้นักศึกษาพิการสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

เจ้าหน้าที่ หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ เพื่อให้การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่เทคโนโลยี สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ และความช่วยเหลืออื่นใด เจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา

นักศึกษาพิการ หมายถึง นักศึกษาที่มีความต้องการพิเศษในการรับบริการทางการศึกษาหรือบริการอื่นใดระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา นักศึกษาพิการนี้มีศักยภาพและความสามารถ แต่ในขณะเดียวกันต้องการดูแลช่วยเหลือที่แตกต่างจากนักศึกษาทั่วไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับความสามารถและข้อจำกัดที่เกิดจากความบกพร่องหรือพิการ

แนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการในระดับอุดมศึกษา หมายถึง แนวทางการการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่าเดิมอย่างเป็นระบบ หรือการทำให้ดีขึ้นกว่าสภาพเดิมที่เป็นอยู่อย่างเป็นระบบ ในการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ตามกรอบการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา คือ ด้านการเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการของสถาบัน ด้านการบริการให้คำปรึกษา ด้านการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล ด้านการให้บริการด้านการจัดเทคโนโลยีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และด้านการประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วมและเป็นเครือข่ายให้บริการกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลสภาพการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการพัฒนางานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. ได้แนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งนำไปใช้กับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีนักศึกษาพิการเข้ารับบริการต่างๆ